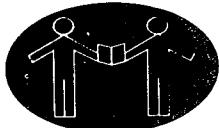

Jèkabaara

"ni jèkafò ye daamu ye,
jèkabaara nyogòn daamu tè"

OCED

nimòrò 32 - san 1988n uti kalo - a sòngò : dòròmè 20

**Alima maa saba minnu nana
dugukolo takanali baara la Mali kònò.**

Min bè sòrò nimòrò in kònò, o filè nin ye :

nyè 2,3	Alima baarada min sigira Bila
nyè 4	duguw kumakan : jèkabaara dèmèni wale
nyè 5,6,7,	Kòorisènèbaarada kunnafoni : Segu tonsigi
nyè 8,9,10,11	Lasana Jabatè ka kunnafoni ka bò Sanzana.
nyè 12	"Jamana" Famuya yiriwa tòn

kòori sénè baarada kunnafoni

Alima baarada sigilen dugukolo lakanali la Mali kònò

Nin ye y'a san kelen ye Alima dòw y'a ñaniya ka na sigi Bilakaw fè walasa k'u dèmè u ka dugukolo lakanali la, ka fèerèw tigè fèerè minnu b'a to ni dugukolo nafamayòròw bè basigi ani ka dugukolonòn kèle.

Mògò saba minnu nana o siratigè la olu ye

- Anke n'o ka kalan bè sénè yiriwali kan.
- Rolufu e fana ka kalan bè sénè yiriwali kan.
- Anna ta bè bagan ladon kan.

* * *

U mògò saba bée bée jè ka baara kè hi minnu ye Bila kafo kònò olu ye kòorisénèbaraada baarakèlaw n'a ka duguyriwatiònw baarajékulu, ji ni kungo lakanà baarada ani Bila baarada tòw minnu nyésinnen bè yiriwali sabatili la Bila mara kònò. Nin jèkabaara miriya bòrra Segu mara yiriwali jékulu nyèmaaw de la.

Bila kafo sugandi kun ?

A suqandira ka da a sigi cogo kan saheli jamana kònò. A ka sänji sòròta ka dògò wa na k'a b'è na waatila, a bè na k'a

Aliman baarada min sigira dugukolo lakanali la Bila.

dama tèmèn fo ka na ni tinyèni ye i n'a fò a kèra cogo min san 1987 la. O san in, ji min jiginna lèrè damanin kònò, o ji ye kasara ba lase Bila dugu ma.

Bila kafo 'sugandira fana walasa ka fèerè tigè a ka baganw gènyòrò binw lasegin u cogoya kòrò la ani ka jiriw labugun, ja kèleli hukumu kònò, ja ye o yòrò minnu tinyè kosèbè.

Baara in nyögónna bè yòrò wèrè.

An delila k'a fò Jèkabaara dòw kònò, ko baara in nyögónna bè sen na Sikaso ani kucala mara la. Olandi jama-na fana ka dèmè bolo fè. O b'a jira ko nyina ma kè Mali worodugu yanfan fana na, nèema ni dugukolonòn ye o yòrò min labò. Alima jékulu ni Olandi mògòw bè nyögónna sira taama walasa k'u hakill-law falen-falen bawo u kintiennaw ye kelen ye : ka se k'u ka baara nafaman in ladon

dugu caman na.

San 1988 la baara kèra dugu minnu na olu filè :

Kamona, Bengènè,
Jèbugu, Farakala I ni
Farakala II, Konbire,
Ncèso, Kanpoloso,
Samabògò, Ngolokuna,
Pingala.

Baara minnu bë sigila sen kan olu ye :

- ijò banbaliw dilali ye ni kabakurun ye sir*jate bòlen kan walasa ka jiwoyow koron, k'u nyèsin bòda sira kelen ma.
- dugu jirishiyèn kèli sisaw

ye walima k'u turu foro ba jiriforo la.

- jiwoyo kùnbèn baaraw
- bagan balo nyèsigi sènè.

Kòorisènè baarada y'a nyini Aliman jèkulu in fè a ka taama kè San mara la walasa ka dugukolo lakana jèkulu sigi sen kan yen. O taama in nyémògò tuni bë Hòfèri bolo. A n'a ka jama ye taama kè Kinparana ni Tominyan kafo la.

U sera moribila Kimparana kafola, ka tila ka se Kènèkuwi, Kuwara ni Suwara Tominyan kafo la.

A naniyara Tominyan ka kè jèkulu in sigi yòrò ye bawo o

kafo de b'an ka mara kògòdu-gu yan fan na, ni ja ni dugukolonòn kèlèli wajibiyalen don yen bi-bi in na.

Dèmè kònòna na, malidenw dòw bë kalan na jèkulu in fè walasa baara nafaman in ka na jò Alimanw taalen kò. O sira-tigè la, u bë bara kè ni kalanfa min ye o b'u dèmè kunnafonidi la, ani a yèrè ka dònnyia sòrò bara in jèkafo kè cogo la.

Katibugu kalanden naani tilalen kalan na, u taara baa-ra dege la san kelen kònòna na walasa ku kè ja ni dugukolonòn kèlèli baarakèlaw ye.

Ntola kupuba saba...

Ntola tònba saba

Estadi ni Joliba ni Reyal ye 1988 san ntola kupu saba tlan a kòpasa kan.

Stadi ntolatannaw nyagalilenba

* Estadi ye Joliba ci (3-1) ka Mali kupu 28n ta, 1988 san kalo 7n tile 3.

Estadi ganaw : Joma Kamioko, Maki Kulubali, Seyidu Yatara (Mamadu

Kulubali), Ali Jara, Bubakar Wuye Tarawele, Mohamèd Jila, Modibo Kuyatè, Burama Tarawele, Mamadu Sise.

* Mali musow baskèti kupu Joliba ye "COB" ci (55-36) ka kupu ta kalo 7n tile 2.

* Mali kamalen baskèti kupu Reyal ye Estadi ci (59-52) ka kupu ta kalo 7n tile 2.

duguw kumakan

Jèkabaara dèmènni wale

1986 san kalo 4n na, Kòori Cikè Yiriwada y'a nyin Olandi ka Sòrò Yiriwa Walew Dèmènni Bolo (SNV) fè a k'a dèmèn Jèkabaara sinsinni na baara minèn ko ni baara kèla ko la.

Haju in dajirala Olandi ka Dèmènyògonya Baarada la, o dinyèna ni minènw sanni ni dèmènyògòn kelen musaka tali ye min bë bò u bara.

Jèkabaara bë labèn ni masin dò de ye, ko "mikro òrdinatèri". Sèbèn kònò ko bée bë boloda n'o de ye, a bë tila ka sarada sèbènfura kan. O baara in bée bée kè Faamuya Yiriwatòn dò de ka masinw na min tògò ye Jamana, Jèkabaara daminè fura danma. A misali mana dilan ka ban yen tuma min, a bë lase sèbènlabugundaw ma. Dèmènni wale in na "mikro òrdinatèri" ni jata minènw ni nyègènni kè minènw ni sèbènboloda minèn bée dò bë ye a la.

Mògò o mògò jòyòrò bë kun-nafoni sèbèn in labèhni na, o bée kalanni jateminèna dèmènni wale in na :

- balikukan kuntigi ni cikè karamògò minnu bë hakila sèbènw ni duguw kibaruya sèbènw kè ;

- Mògò minnu bë bara kè "mikro òrdinatèri" la ani sèbènw misali fòlò dilan ;

- mògò minnu bë sèbèn labugun.

Jèkabaara sèbènni nyèkulu

A kun ye ka Jèkabaara sèbènsi, a ka se a yèrè kòrò. A feeresòngò ka kan k'a sèbènni n'a dilanni musaka bò.

Kunnaфони sèbèn in bonyòrò 8.000 de bë bò bi ; a ka kan 10.000 fo 12.000 sòrò san 3 nata in kònò. O mana kè, a sòngò b'a musaka datugu, a na se a tògòlabaarada kòrò.

"SNV" ye Lewo Shèl de bila

ka na baara kè dèmèn in hukumu kònò, kabi 1988 san in kalo 2n. A ye kalo fòlò minnu kè bamanakan kalani na, ani k'a nyini ka Kòori Cikè Yiriwada ni Tiga Cikè Yiriwada sèbè dòn.

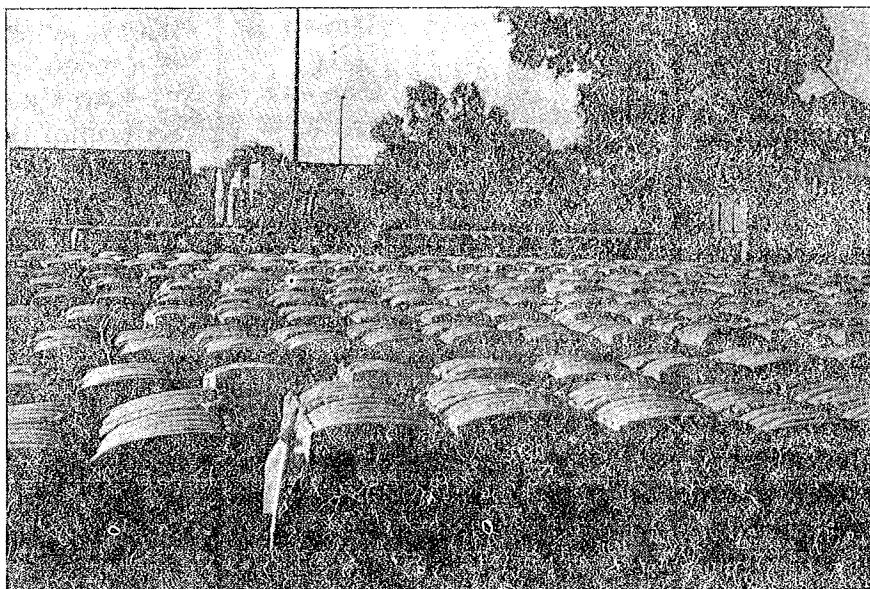
Lewo tun delila ka na Mali la. Olandi ganiyajirala minnu nana kénèya sabatili baaraw la Doyila kafo la, a tun b'olu la. A sigira Mena fòlò, ani Doyila,

kòori sènè baara da kunna foni

Kòori cikèda nyèmògòw ka Segu tònsigi.

1988 san kalo wòorònàn jèkabaara kònò an ye kunna foni d'aw ma CMDT nyèmògò ka Segu tònsigi kan. U ka cikè kafo Kuntigiw n'a ka kalan kuntigi sera ka gèlèya minnu kòlòsi ani k'u kiimè cikè yiriwali sira la, an da sera e bée ma.

Nin nimòrò in kònò, tònsigi sera ka fèere minnu tigè hakili jakabò kònò, gèlèya nnunu kumbènni kanma, an da bèna se olu de ma.

Fòlò : duguyiriwatònw jènsèli sira kan

A yera k'a dòn ko duguyiriwatònw jòyòrò ka bon kosèbè cikè yiriwali la.

Minnu sigira sen ka, olu y'u se ko danma jira bée kè u ka yòrò yiriwali la. O de kòsòn, bèn kèra a kan ka Mali worodugu yan fan duguw bée kè duguyiriwatònw ye, hali n'u tè kòori sènè. Bari fòlòfòlò du-

guyiriwatòn tun bè labèn kòorisènè de kan. Bi CMDT nyèmògò y'a jira ko duguw bée se k'u labèn dugu nafa sira wèrèw kan i n'a fò : sumansènè n'a marali, faalalabèn o n'a nyogònnaw, jango u k'u labèn baara nafama dò kan k'o kè u sinsibere. Dugu minnu ka sòrò fan bée bè bò nakòbara la, olu bée se ka misali ta Segu kafo duguyiriwabonw labèn cogo kan. Olu bée foroba kèsu dò dayèlè u ka bilankorò kanma

walasa ka se ka cikè juru sòrò.

Dugu minnu ka sòrò ka dògò kòorisènè na walima suman sènè na; a jira la k'a fò olu ni dèmè ka kan sannifeere baarakè minènw sòròli la. Nka u ka kan k'u kafo nyögòn kan ka kè jèkulu walasa u bée se k'o minènw sòrò cogo min.

Dugu yiriwatòn jènsèli tè nyè cikèbòlofara kuntigi kuraw tali kè ani balikukelen kuntigi kuraw.

kōori sènè baarada kunnaфони

Filanen : cikè musow lafaamuyali.

A yera fana k'a dòn ko baara bolo min nyèsinnen bè cikèmusow la faamuyali ma, o ye kunnaфони caman lase musow ma minnu cèsirilen don nako sènè fè. Sikasso cikè kafo la.

Tònsigi y'a nyini o baarabolo fè, k'a ka walew nyèsin duguw ma ninnu musow cèsirilen don musobaara kérènkérènnnew fè. O sira kan, cikè muso kuntigi na sigi cikèdaw la muso la faamuyali kanma. Musow fana sen ka kan ka ye duguyiriwatòn baara la. O hukumu kònò fèn ye nyòsusu masin, ni wòròli masin ni situlu bò masin ye dèmè ka kan ka don musow la o sòròli kan, walasa musow ka se k'u jòyòrò fa duguyiriwatòn kònòna la.

Sabanan : cikèdonniya jènsèli sira kan

Tònsigi y'a jira ko faamuyali ka kan di dugu nafasòrò sira bée de kan. O la, kalan min bè kè, fèere minnu bè siri wale minnu bè kè, olu ka kan boli sènèfèn bée de kan ani sòrò baara bée kan.

O kè kun yeko de ka dugukolo baara ka sòrò a ma tinyè, a mana ma tigè wa a ka se ka dugu ka dunkafa sabati ani k'a ka wariko mago nyè.

Duguyiriwatòn ka kan k'u yèrè ka sènèkè kuntigi sigi minnu bëse ka foro ladon cogo n'a baara cogo kòlòsi sènèkelaw fè. O fèere in ka kan ka tigè dugu fè sani a ka kè duguyiriwatòn ye. O la kalan jiidili sira kan, cikèkalan kérènkérènnnen n'a kè olu mògò sugandilenw kan cogo min u ka baara bë se ka nògòya.

Duguyiriwatòn kònò, an bée b'a don k'o sènèkè kuntigi jèkuluw yèrè bë se k'u ka san nafaw baara kelenw boloda ani k'u nyèsigi. Cikèbolofara minnu kònò ni duguyiriwa kafora nyògòn kan n'an b'olu wele ko kafoyiriwatòn wali Zayèri nansarakan na, o yòròw la, sènèkè jèkulu ninnu kòni sera ka cikèbolo kuntigiw nònabilita, baris olu de bë cikèdonniya jènsè kafoyiriwatòn kònò.

Cikèdonniya jensèli sira kan :

- Sènèkè yòrò yèlèmali ka kan ka dabila pewu an ka cikèduguw la :
- Sènèkèla ka kan k'i basigi foro kelen kan, ka sènèfèn caman fòfò nyògòn kò kènè kelen kan.
- A ka kan k'i barika da nògòdilan ani nògòdon kan.
- CMDT baarabolo min nyèsinnen bè sannifeere jiidili ma, o ka kan k'i cèsiri cogo bée la, walasa fèn senènenw bée bë se ka sanbaga sòrò sòngò nyuman na.

Naninan : cikèbolo kuntigi kunda

Segu tònsigi y'a nyini cikèbolo kuntigiw bée fè u k'u cèsiri kosèbè duguyiriwatòn ni cikèdonniya kalan jènsèli la u ka yòròw la. O sira kan :

U kunnadoni ka kan ka fègèya baara dòw la i n'a fò sangani waati bë nyògòn dalajè jateminè kunnaфонин kamarili la.

Duurunan : Cikèkafo baara kè cogo sira kan .

Segu tònsigi y'a jira ko an bë don min na i ko bi an ka kungo lamini tinyènen don kosèbè k'o sababu kè an yèrè nò ye :

dugukolo mana dògòyàra, bagan dumuni dògòyàra, ji sigi yòrò caman jara. Sòrò tè labòli kè.

O la sa :

Tònsigi in ka hakili jaakabò kònò, a y'a ye k'a don ko cikèkafo baara tè se ka nyè fo ka fèere kuraw tigè, ka dònnyia kuraw jènsè ani ka hakili kúra don mògò la.

- An k'a dòn ani ka d'a la ko an lamini tinyèni ye anw hadamadenw yèrè de nò ye.

- An ka sòn fèere kuraw waleyali ma i n'a fò :

Ka ji woyo cogo kòlòsi ani ka jibòsira dilan foro bintò an fè.

Ka finyéba-kunbèn ni jirituru ye foro kònò.

Ka kungojèni nògòya walima k'a dabila pewu.

• Ka jiri turu kènè lakolonw na,

Ka jiton yòròw dila.

Ka yèlèma kura don an ka bagan mara cogow la.

Ka bagan dumunikè yòròw tòpòtò konyuman.

Ka sènè ni baganmara siri nyògòn na bawo u bë nyògòn dafa.

Ka yèlèma don an ka sènèfèn mara cogo la ani u bayèlèma cogo la.

Ka sènèfèn kura ni baara kura sifilè i n'a fò : soja ni benè, gunuda ni shèmara .

Nin baara ninnu ani nin fèere kura ninnu bëe kan ma Segu tònsigi y'a jira ko CMDT cikèkafo ka kan ka sinsi ni baa-rakèla kérènkérènnnen ye minnu bë se ka cikèbolofara

kòori séné baarada kunnafoní

kuntigiw ni kafoyiriwa kuntigiw dêmè nin dönniya kuraw jënseli la.

O la, baarabolo kura ka kan ka dayèlè cikèkafo la min b'i nyèsin jateminè kunnafonin ma ani cikèminènkokow ni cikèfènkow laseli ma. O baarabolo kura in bë se ka kalifa fòlò mògò ma min nyèsinnen bë cikèjurukow ma cikèkafo kònò.

O mana kë cikèkafo kuntigiw kunnadoni bë fègèya.

Olu mana se k'i nyèsin kérénkérénnanya la cikè donniya kura ninnu ni fèere kura ninnu waleyali ma u ka kafo kònò.

Wòorònán : CMDT kuntigi ktonsigi kuncèli kuma kònò, a y'a jira ko san tan nata in kònò, baara kura ninnu ni fèere kura ninnu bena kë jòrònankodanmadòw kònò i n'afò :

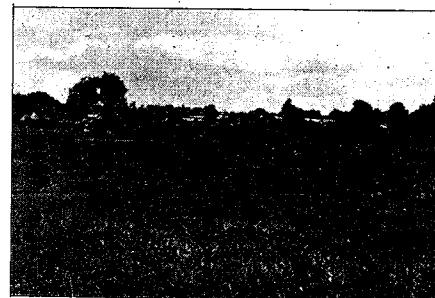
sanji ko,
kòori sòngò ko ani
wale kétaw musaka.

Nin bëe ye jòrònakow ye minnu bë se k'a ka baara boloden ninnu sòrò nagasi. Nka a y'a jira k'o man kan k'an nisòn goya. U ka kan k'a to an ka caman fara an ka cèsiri kan, ani k'an yèrè wajibiya ka baara ninnu bëe kë u kë cogo la, ani u kë tuma na.

A ko an ka to an hakili ko nin baara ninnu josen ye kalan ye ka nyèsin an ka cikèduguw bëe ma ani CMDT baarakellaw bëe ma.

Na baara ninnu josen ye kalan ye ka nyèsin an ka cikèduguw bëe ma ani CMDT baarakellaw bëe ma.

Sikaso kafo kònòna na Bamadugukaw ye jikènè sigi jègè lamò kama.

Bamadugu dugu

Bamadugu ye Sikaso kafo dugu dò ye. A ni sikaso cè ye baamètèrè 20 ye. Mògò 493 tilalen don yen cikèda 29 cè. Sènèkè dugu dòn wa nakò baara bë nafa ba lase Bamadugukaw ma.

Baara min këra bamadugukaw fè an y'a ñaniya ka lase Jèkabaara kalanbaw ma.

Jèkafò kònòna na Bamadugu-kaw y'a ñaniya ka badingè ba sen u ka lè kònò k'a kë jègè lamò yòrò ye.

A fòra cogomin a këra ten.

- U ye dêmè nyini kòorisènè baarada fè ka masin ba lase u ma walasa ka dingè ba sen u ka tè kònò.

- Jama y'i jò ni jinasira senni ye mètèrè baa kelen ni këmè duuru kan, bola la.

Jikènè in dila musaka.

- masin ba ka baara sara : dòròmè 135.620,

- nègèjò ni baratuw nègèman sòngò : dòròmè 40.000,

- bololabaaraw : dòròmè 25.600,

mumè : dòròmè 201.220.

Nafa minnu yera baara in kò o òw filè :

nakò baara min këra ji nasira kérèw kan o këra sababu ye ka musaka fòlen ladon san fòlò la.

- komitèrè bolen kò tiga ni kaba sèsènèna. O nyèna kosèbè tilema kònòna na Ala ni jikènè in nèema.

- Jègèminè jò jan sama ko fila këra walasa ka jègè ko jate minè. Jègè suguya 11 de yera. Min ka ca o ye tèbèn, kònòni ni manògò ye. So jègè, mpoliyò, ngari baman, galiya, korokoto, fana ni nsarakubilen yera u cè la.

Jègè mònrién girinya benna kilo 126 ma. O këra kafo duurunan tila 10 na.

- Tilema kònòna ji ma dësè kolonw na

- Bin ma dësè lè kònò o këra nafaba ye baganw ma tilema tèmènen.

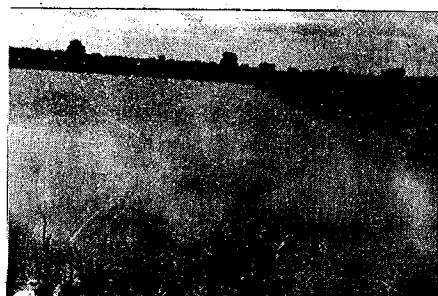
- Misaliw ye mògò caman hakili minè, a bë tilema na sènè jìidi.

Baara nafama in diyara kòorisènè baarada nyémögòw ye kosèbè bawo a b'a jira bëe la ko jèkafò ye daamu ye wa jèkabaara tònò man dògò.

O ko, Fate jasakaw fana tè na u yèrè bin ji la dè ! An tulo jolen k'u makònò.

Ala ka Bamadugu cikèlaw nafalan bò u ka jikènè in na.

**golo Sanogò sikaso kefo kòo-
Fisènè baarada nyémögò.**

Bamadugu jikènè

Kòori sènè baarada kunnafoni

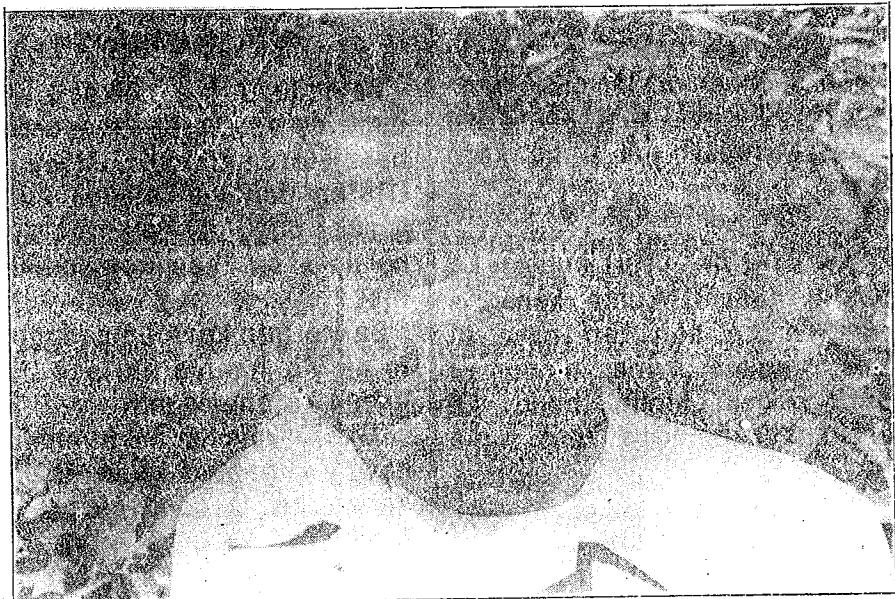
Lasana Jabatè ka kunnafoni ka bò Sanzana

Nin ye kunnafoni damadò ye, ka minnu lase
Jekabbara kalanbaw ma, baaraw kan baara minnu kèra
Sanzana kafoyiriwa jèkulu kònò.

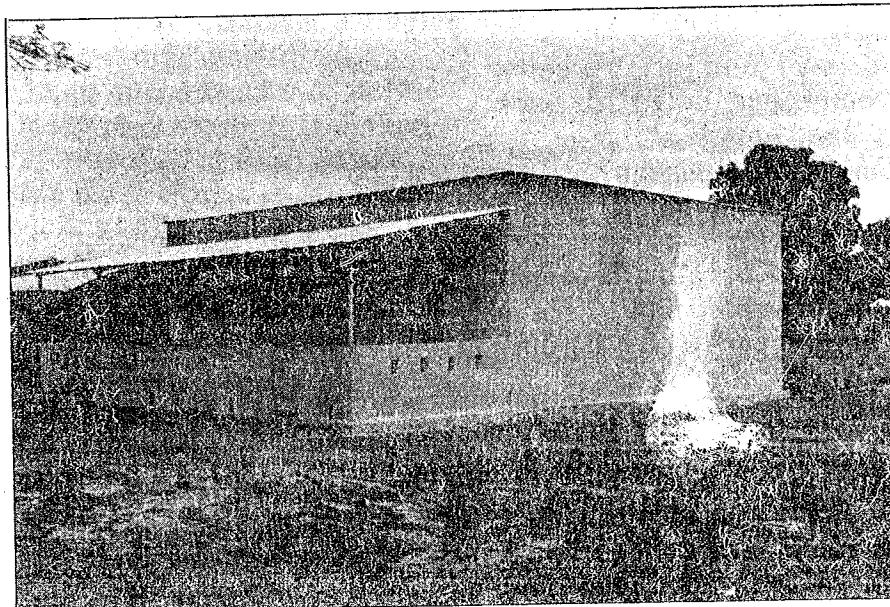
1- Sanzana kafoyiriwatòn sigiyòrò n'a cogoya.

A sigilen bè Sikaso marala.
Duguyiriwatòn 7 de jèra ka kè
Sanzana kafoyiriwatòn ye. U
tògòw filè :

1. Sanzana duguyiriwatòn
2. Nògòlaso duguyiriwatòn
3. Ngolaso I duguyiriwatòn
4. Ngolaso II duguyiriwatòn
5. Kòkuna duguyiriwatòn
6. Getela duguyiriwatòn
7. Fategela duguyiriwatòn.

2- Ngolaso I kalanso kura kurunbò kari.

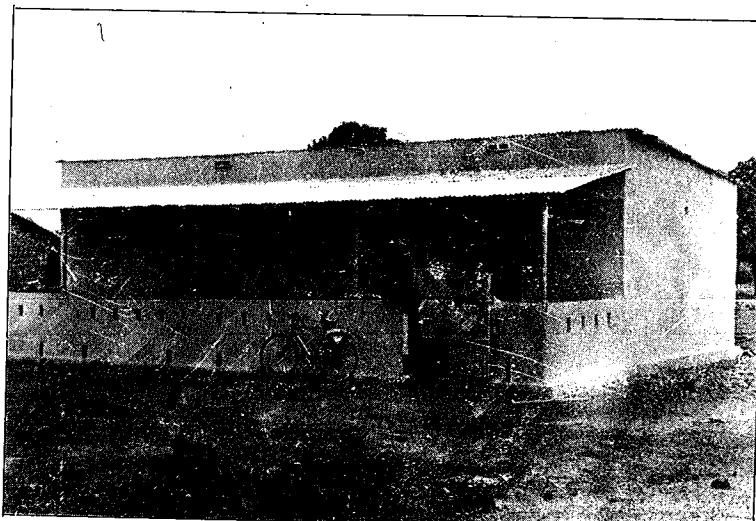

Ngolaso I ye dò fara kalan daraja kan

Lajè dò kèra mè kalo tile 11
san 1988 Ngolaso I. Lajè in
nyèmògoya tun bè Sikaso ka-
lanbolo nyèmògòw bolo n'o ye
Usumani Gindo ni Laji Umaru
Tali ye, ka fara Kinyan kafo
nyèmògò Dawuda Damèlè ani
Sanzana ni Dumanaba kafoy-
riwatòn kuntigiw ani kalanden
jolen mögò 30 kan minw bòra
kafoyiriwatòn 2 fòlenw kònò.

Lajè in kun folo ye Ngolaso. I

kòori sénè baarada kunnafoni

Kalando in jòra ni dògòlabaara sara ye.

kalando kura kurunbò kari ye.

Kalando in jora ni Simòn ye. A jòjan ye mètèrè 12 ye a jòsurun ye mètèrè 6 ye. Kalando in musaka bée lajèlen bènna dòròmè 408.311 ma.

Kalando in joli wajibiyara bawo Ngolaso kaw bée b'a fè ka kalan walasa bée k'i bolo don yiriwali baaraw la. Dugu in dun ka bon, ka d'a kan mògò 900 bée Ngolaso I. U tilalen bée cikèda 63 cè. A bée ye cikèla ni bagan marala ye.

Ngolaso I ye kalansen teli-man 2 sigi sen kan nyinan nka o si ma se k'a to mògò natalen bée ka kalan.

Kalando dayèlèli la, jamukan min fòra Ngolaso kalanden jolenw nyémögò fè o filè nin ye :

An bée hakètò nyini jama fè, ngolaso dugutigi n'a ka jama tògò la. An bée foli di Kòorisènè baarada nyémögò ma, k'a ta Kinyan fò Sikaso. Ka foli di an sigi nyògònw ma Sanzana ni Dumanaba lamini kònò.

Yan ye Ngolaso ye cikè dugu don. A kèra duguyiriwatòn ye san 1979. Samiyè tèmèlen kòori min sènèna o bènna taari 311 ma. Tòni 533,360 sòròla o kènè kan. Kalando min filè o jòra ni dògòlabaara sara ye.

Mun de nana ni kalando joli ye ?

Kalan nafa donna, bée b'a fè ka kalan. O tè nyè ni kalankè yòrò ma jò. tile 45 kalan tèmènen kò, mògò caman y'a ganiya u yèrè ta ka kè nyinan. O kama sani samiyè cè, an kònna ka kalando in jò.

Nyémögòw wèlèkun ye so dayèlèli min ye bi, Ngolaso dugutigi tògò, an bée na o bonya di Sikaso kalanbolo nyémögò ma. O kèlen, kulu min tògòw sèbènna kura ye olu bèna kalan dabò.

An bée duwawu kè ola ka kalan yiriwa. Ala ka dugu taa nyè. Ala k'an ni kòorisènè baarada mèn nyògòn bolo. Ala ka samiyè nata kè an sago ye. A' ni cè a' ni baraji.

(Yaya Jurutè.)

3. Kaladen jolenw ni dònniya sinsili cikèlaw yòrò.

Ngolaso kalando dayèlèli tèmènen kò, mògò jèra ka lango kelen in kònò ka kalan-

sen dabò ni kalanden jolenw ye min b'a tò u ka se ka baaraw dantigè baara minnu kèli ni kalan ka kan. I n'a fò baara min ni nyèjirali ka kan ani baara kuraw minnu ma faamu wali minnu ma faamu ka nyè.

O kalan in ye donniya kura lase kalanden jolenw ma kosèbè. Duguyiriwatòn 15 ka cidenw tun bée kènè kan u bée ka kan k'a kalan waley. Walan min sigira Ngolaso kalanden jolenw n'u ka cikèlaw fè u ka samiyè nata baara kalan kan o filè nin ye, k'a jira jèkabaara kalanbaw la (nyè 10n kònò) walasa u k'an dèmè n'u hakilaw ye.

4. Sanzana musow ni kalan cè bée cogodi ?

Kòorisènè baarada kalan bolofara min nyèsinnen bée musow dèmèli ma, o ni Sanzana duguyiriwatòn musow ye baara dòw lahidu ta nyògòn ye :

- ka balikukalan kè
- ka nakòbaara kalan kè, k'a waley.

Balikukalan siratigè la : dugu mògòw y'a jira k'u bée se muso 15 musaka kòrò kalan na nyinan. O la muso tan ni duuru in mago bée fèn o fèn na kalan siratigè la, o bée nyini ka di u ma.

Dugu ye min san musow ye o kèra :

- walanga	1
- kalanjè ni sèbènni	15
- jate	15
- sèbènnikèllanw	15
- walandenni	15

O bée sòròlen kò musow ye tile 45 kalan dabò. Gèlèya dòw, sòròla kalan in na bawo a kèra

kalan nyèsigi turabu

		kalan kétaw (+)			
Samiyè baara bolow kalo o kalo	:	dugu mögòw fè	sènè yiriwa jèkulu fè	kòorisènè baarada fè	kalan kè yòrò (cikèda)
Kalo 5 nan	:				
Samiyè wèrè dilali	:	-	-	-	
Forosuma	:	-	-	-	
Kalacè	:	-	-	-	
Nògòdonni	:	-	-	-	
Sènèkè minènw labènni	:	-	-	-	
Dugujalanci	:	-	-	-	
Danni (kòori-tiga-malo)	:	-	-	-	
Kalacè ka lase wèrè la	:	-	-	++	Bema Tarawele
Bulukuli	:	-	-	-	
Jiridilibò	:	-	-	+	Dawuda Sanògò
Misi kolon	:	-	-	-	ni Dirisa
Kalo 6 nan	:				
Danni	:	-	++	-	Zana Sanògò
Bin faga fura don	:	-	-	-	
Kòorishiyènni	:	-	-	-	
Nògòdon	:	-	-	-	
Sun fara	:	-	-	-	
Jirituru foro sumalenw dancè la	:	-	-	-	
Nyèdanni	:	-	-	-	
Tèrè furakèli	:	-	++	-	
Misiw kònò ntumuw fagali	:	-	++	-	galasò
Kala donni wèrè kònò	:	-	++	-	Wèrè ba
Kalo 7 nan	:				
Judonni	:	-	-	-	
Furakèli (kòori)	:	-	++	-	Cèmògò
Baganbalo sènèli	:	-	-	-	
Kalo 8 nan	:				
Sòrò jate minè kènèw dilali	:	-	++	+	
Kalo 9 nan	:				
Bin ka	:	-	-	-	
Kòori bò	:	-	++	-	Dawuda Sanògò
Foro kura bò	:	-	-	-	
Tigasen	:	-	-	-	
Kalo 10 nan	:				
Kòori kuru jale	:	-	++	+++	
Shò kala sama	:	-	-	-	
Nakò sènè	:	-	-	-	
Suma mara cogo nyuman	:	-	-	++	
Ga dilali	:	-	-	-	

(-) : wale minnu mam kan ni kalan ye
(+) : Hakili lajigin kalan hukumu kònò

(++) : Kalansen kè wajibiyalen
(+++) : Kalan kèrèn-kèrènnen

kòori sènè baarada kunnafoní

ka bèn ni kalo sabanan ni kalo naaninan laadala nyènajèw nj a furuw ye. Musow dòw ma se ka kalan matarafa kosèbè, kalan in kèra tile 50 kònò. A kiimèli ye nin kunnafoni di :

- kaladen mumè 15
- minnu ye kalan matarafa 7
- minnu kiimèna 11
 - . kulu fòlò 1
 - . kulu filanan 2
 - . kulu sabana 6
 - . kulu naaninan 2

Ni ye jaabi ye, min ye anw nimisi wasa kosèbè ka d'a kan an hamí tun ye musow ka se ka ladamu ka kalan daminè. O dun sera ka kè fo ka musow sòrò, ni mògò bë se ka baara kalifa minnu na :

- * Safura Sankari
- * Sanata Sanògò
- * Jènèba Sise.

Sanzana musow y'a jira ko ni Ala ye san wèrè jir'an na olu b'a fè ka kalan kè fo ka bée nimisi wasa.

Nakòbaara siratigè la : Nakò ko min saraò tun tara Ngolaso musow ni kòorisènè baarada

Ngolaso wèrèba

ka musow dèmèli bolofara cè, o nakò ko ma dan fòli ma, a baaraw daminèna. Fèn minnu kèra ka ban olu ye :

- nakò jasali ni nègèjò mètèrè 200 ye ;
- baarakè minènw : sonninan 5, palan 5, sóli pelu, daba o n'a nyògònnaw ;
- gan danna kalo wòrònàn tile tan folo kònòna na. Si suguya 3 de danna k'u si file ;
- foronto kisè sarila a falen ngò kònò.

Ala ka nyètaa di baara in

ma, k'a kè misali ye Sikaso mara kònò musow ka jèkabaara hukumu kònò.

5. Nyina ma kè baganw kò nyinan Ngolasokaw fè.

Ngolasokaw m'u tò to baganw sògòliyòrò jòli la. Wèrèba jòra u fè, wa wèrè sinsilen don bawo a bée ye fara ni simòn de ye.

Tèrè furakè min fòra samiyè baara bolow so kònò kalan nyèsigi turabula ani a kònòtumuw fagali kalan daminèna a kònò kabini kalo wòrònàn na.

Aia la baganw ladonni ye sira sòrò ne ka kafoyiriwatòn duguyiriwatòn in na. Nka foli bë Jèkabaara kalanbaw bée ye. N b'a fè k'a don aw fana bë min na a' ka duguw yiriwali baaraw la. A ye n son Jèkabaara fè.

Wèrèba jòrà hi fara ani simòn ye.

Lesina Jabatè
ka bò Sanzana.

Jamana

Faamuya Yiriwa Ton

"**Jamana**" ye faamuya yiriwa ton, ye min kuntienna ka dönniya ni faamuya lase faso jama, Mali faamuyasiraw ni Afriki faamuyasiraw ka, jënsennifèerè bée lajèlen na.

Fanga ka tonsigilen tè, yèremabilatòn don. A ye haju minnu waleya olu filè :

* "**Jamana**" : O ye kalo saba lakosèbèn ye, min bè sèbèn faransikan na kabi 1984 san. Sèbèndònna b'u hakililaw falen lakosèbèn in kònò an ka faamuyasiraw kan.

* "**Grin-Grin**" : O togòdara denmisènw ka baro kè "gèrèn" na, k'a a nyèsin denmisèn ladamuni n'u nyènajèli ma. A fana bè sèbèn faransikan na kabi 1986.

* "**Sorofe**" : O ye sorofe kònò togòma ye. O ye kumabaranin ye, dönnikèlaw kan bè ta min na k'u hakilila lase jama ma. Ale bè fò faso kanw na. A saba bòra bamanankan na kaban : "Mali fòlifènw", "Jeliya", "Bazumana Sisòkò".

* "**Jamablon**", Mali faamuyasiraw lakodòn yòrò. O sigikun ye ka Mali kanw n'a faamuya-siraw barika, yaasa jama fanba na jòyòrò sòrò jamana sòrò yiriwalibaaraw la, ani maaya ladonni walew la.

Wòlifòbugu bòlòn 106X129 Kèsu : 2043
Bamakò - Mali

"**Jamablon**" ka baarakètaw filè nin ye :

- ka karamògòw labèn faso kanw kalanni kama ;
- ka signikalawn kè faso kanw na ;
- ka baarakalanw labèn faso kanw na ;
- ka Mali faamuyasiraw kalan (i n'a fò kanw, a maayasiraw na dinyèsiraw) faso kanw ni kan yelekew la ;
- ka faamuyabarow ni nyènajèw bò ;
- ka gafew ni kunnafonisèbèn ni kamabaraninw jënsèn faso kanw na ;
- ka sèbènbayèlèma kè ;
- ka dalaminèbaaaraw kè.

* **Gafefeereyòrò, Dönniyanyiniso ani Masirijiraso** : Olu kurunbokarila kalo 6n témènnen in tile 28, Farinyènajè ni Faamuya Setgi fè.